

31.01.2022

Asia/29

§ 90

Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi yhteistyömahdollisuuksista Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämisestä ruotsiksi ja suomeksi

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus edellyttää, että tarkoituksenmukaista yhteistyötä kaupungin ja yliopiston välillä psykoterapia- sekä muun psykiatria- ja päihdepalveluiden täydennyskoulutuksen osalta kehitetään edelleen Helsingin kaupunkistrategiassa linjatun terapiatakuun toteuttamisen yhteydessä. Tavoitteena on, että psykoterapeuttien määrä Helsingissä vastaa psykoterapiapalveluiden tarpeeseen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus edellyttää, että tarkoituksenmukaista yhteistyötä kaupungin ja yliopiston välillä psykoterapia- sekä muun psykiatria- ja päihdepalveluiden täydennyskoulutuksen osalta kehitetään edelleen Helsingin kaupunkistrategiassa linjatun terapiatakuun toteuttamisen yhteydessä. Tavoitteena on, että psykoterapeuttien määrä Helsingissä vastaa psykoterapiapalveluiden tarpeeseen.

Kannattaja: Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 5.5.2021 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitetta terapia- ja takuun toteuttamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottaman toivomusponnen: "Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapia- ja takuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävien mahdollisuuksien siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi ruotsiksi ja suomeksi."

Psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi on tehty kansallaisaloite. Sen käsittelyssä eduskunnassa ovat asiantuntijakuulemiset meneillään. Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa käsittelyn etenemistä. Helsingissä edetään mahdollisten uusien kansallisten linjausten mukaisesti ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaisesti Helsingissä otetaan terapia- ja takuu käyttöön vuonna 2022. Tämä toteutetaan lisäämällä varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajentamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja jatkamalla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatriasta ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön psykiatriasta osaamista kehitetään jatkuvasti ja suunnitelmallisesti terapia- ja takuun toteutumisen edistämiseksi.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

31.01.2022

Asia/29

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuute-
tuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-
töönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.01.2022 § 58

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.01.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Geb-
hardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/29

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.11.2021 § 288

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponnosta koskien maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämistä ruotsiksi ja suomeksi yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa:

"Toivomusponnossa edellytetään terapiatakuun suunnittelussa selvitetävän mahdollisuudet siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi suomeksi ja ruotsiksi.

Psykoterapeuttikoulutus on terveydenhuollon ammattihenkilöstön jatkokoulutukseen verrattavaa täydennyskoulutusta ja edellyttää hakijalta mielenterveysalan tai sitä vastaavaa asiakastyön työkokemusta sekä soveltuvaa terveys- tai sosiaalialan taustakoulutusta. Koulutuksen suorittanut saa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta Valviralta psykoterapeutin ammattinimikkeen.

Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta järjestää psykoterapeuttikoulutusta yhteistyössä yliopiston ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Koulutusohjelmat edustavat psykoterapian eri viitekehyksiä, ja kohderyhmiä ja koulutusta on tarjolla sekä suomeksi että ruotsiksi. Koulutus on tarkoitettu suoritettavaksi työn ohella. Koulutuksen opiskelijakohtaiset kokonaiskustannukset ovat koulutusohjelmasta riippuen noin 25 000–60 000 euroa, ja ne laskutetaan opiskelijalta tai muulta taholta, joka vastaa kustannuksista.

Kansalaisaloite

Psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi on tehty kansalaisaloite, joka luovutettiin eduskunnalle 27.4.2021. Aloite on eduskunnan sivistysvaliokunnan käsittelyssä ja meneillään ovat asiantuntijakuulemiset.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että ennen kansalaisaloitteen käsittelyn päättymistä asiassa ei ole syytä edetä yksittäisen kaupungin ja yliopiston yhteistyönä, mutta sosiaali- ja terveystoimialan tulee seurata käsittelyn etenemistä. Mahdollisten uusien kansallisten linjausten selvittäminen Helsingissä tullaan noudattamaan niitä ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta painottaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön psykiatrista osaamista tulee jatkuvasti ja suunnitelmalli-

sesti kartuttaa erilaisilla täydennyskoulutuksilla. Tämä osaltaan edistää terapiatakuun toteutumista.

Terapiatakuu Helsingissä

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että Helsinki ottaa terapiatakuun käyttöön vuonna 2022. Tämä toteutetaan lisäämällä varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajentamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita ja jatkamalla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan.

Sosiali- ja terveystoimesta Kansaneläkelaitoksen tukemiin psykoterapioihin ohjattuja henkilöitä autetaan tarvittaessa psykoterapeutin etsimisessä. Henkilö valitsee terapeutin itse ja voi näin vaikuttaa siihen, millä kielellä terapia toteutuu.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 tul- laan tarkemmin kuvaamaan terapiatakuun toteuttamista. Toiminta- suunnitelma käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa joulukuussa 2021.

Terapiat etulinjaan -hanke terapiatakuun tukena

Terapiat etulinjaan on HYKS-erva-alueen yhteinen hanke, joka kehittää psykososiaalisten hoitojen saatavuutta perustasolla koko hoitoprosessi huomioiden. Vuonna 2020 käynnistynyt valtionavustuksella rahoitettava hanke jatkuu tämänhetkisen tiedon mukaan vuoteen 2023, ja Helsinki on siinä mukana. Tavoitteena on, että perustason ja erikoissairaanhoidon integraatio toimii hyvin ja henkilö pääsee vaikuttavaan hoitoon nopeasti. Kaikki eivät tarvitse psykoterapiaa ja joissakin tilanteissa se on jopa vasta-aiheista, ja kehitteillä onkin muita myös uudenlaisia hoitomuotoja. Hankkeeseen sisältyy myös innovatiivinen koulutusjärjestelmä, jossa erilaisten terapiamenetelmien täydennyskoulutuksia toteutetaan kustannustehokkaasti verkossa. Näistä esimerkkinä etulinjan lyhytterapeutti, joka toimii lyhytkestoisten mielenterveyshoitojen ammattilaisena.

Täydennyskoulutus psykiatria- ja päihdepalveluissa

Sosiaali- ja terveystoimialan psykiatria- ja päihdepalveluissa henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään ja kehitetään täydennyskoulutuksen avulla. Täydennyskoulutusta järjestetään itse ja lisäksi sitä ostetaan ulkopuolisilta koulutustahoilta. Täydennyskoulutuksen tarvetta kartoitetaan säännöllisesti ja koulutukset toteutetaan niin, että ne tukevat ja kehittävät psykiatria- ja päihdepalveluiden keskeisten toiminnallisten

prosessien toteuttamisessa tarvittavaa ammatillista osaamista. Useat työtehtävät eivät edellytä varsinaista psykoterapeuttikoulutusta, vaan muuta mielenterveyden tukemiseen ja psykiatriseen hoitoon liittyvän ammattiosaamisen kasvattamista. Tällaisen täydennyskoulutuksen kustantaa työnantaja. Pitkiin koulutuksiin voidaan myöntää osa koulutuspäivistä palkallisina.

Terapiatakuun toteuttaminen edellyttää sekä toimintatapojen että ammatillisen osaamisen kehittämistä, ja näitä toteutetaan psykiatria- ja päihdepalveluissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Hoidon onnistumisen edellytyksenä on ammattitaitoinen henkilöstö, joka hallitsee käytettävät menetelmät. Ammattitaidon ylläpitämisellä ja edistämällä voidaan vaikuttaa asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Työnantajan vastuulla on taata henkilöstölle asianmukainen ja riittävä täydennyskoulutus.”

Käsittely

30.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Pentti Arajärvi: Lisätään Kansalaisaloite-otsikon toisen kappaleen loppuun: Kansallisten linjausten lopputuloksesta riippumatta Helsinki selvittää mahdollisuuksia yhteistyöhön Helsingin yliopiston kanssa ja myös sen tarkoituksenmukaisuutta, että Helsinki kustantaa palveluksessaan oleville psykoterapiakoulutusta kansalliskielillä.

Kannattaja: jäsen Björn Månsson

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 9

Ahto Apajalahti, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Minna Lindgren, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

31.01.2022

Ei-äänet: 4

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Björn Månsson, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

09.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi